

La “Ruta del termenal” recupera les fites que separaven Palamós i Sant Joan abans del 1942

El projecte s'emmarca dins la recuperació de la memòria històrica dels dos nuclis

Palamós disposa des d'ara d'un nou itinerari patrimonial per redescobrir sobre el terreny com era la delimitació municipal abans que Palamós i Sant Joan de Palamós quedessin agregats en un sol municipi. Es tracta de la “Ruta del termenal de Palamós i Sant Joan de Palamós”, un projecte impulsat per l'Àrea de Patrimoni de l'Ajuntament de Palamós i el Club Alpí Palamós i Sant Joan que combina recuperació històrica i senyalització per convidar a caminar i connectar amb el passat del territori. La iniciativa s'ha materialitzat, sobretot, amb la reparació de fites i la col·locació de noves en punts on havien desaparegut. En total, el recorregut permet localitzar vuit fites que marcaven l'antic terme entre Palamós i Sant Joan, i també vint-i-dos fites més que delimiten amb municipis veïns com Calonge i Sant Antoni, Forallac, Vall-llobrega i Mont-ras. Cada element incorpora un codi QR que amplia la informació i permet descarregar el plànol amb la ubicació de totes les fites. El projecte es completa amb xapes metàl·liques identificatives situades al tram urbà, inserides al terra dels carrers on històricament hi havia hagut fites entre Palamós i Sant Joan però que avui ja no es conserven. També s'ha editat un fulletó informatiu i s'ha instal·lat un plafó explicatiu a l'inici de l'avinguda de Catalunya, amb informació en cinc idiomes (català, castellà, francès, anglès i alemany) i la reproducció del plànol amb les trenta fites, a més del QR. Per donar a conèixer l'itinerari, el diumenge 22 de març de 2026 s'ha programat una visita guiada oberta i gratuïta, organitzada pel Club Alpí Palamós i Sant Joan. Anirà a càrrec de Pere Llauradó i Josep Olivé, autors del llibre “El termenal de Sant Joan” (2023). La sortida serà a les 9.30 h des de la plaça de Josep Sarquella. El recorregut, d'uns 3,5 km, es farà en grup amb aturades a les vuit fites termeneres per aprofundir en el seu context i significat històric, i finalitzarà al passeig de la Fosca cap al migdia. La “Ruta del termenal” s'emmarca en el procés de recuperació de la memòria històrica dels dos nuclis, recordant els seus termes abans de l'agregació de 1942, i coincideix amb el procés administratiu per a la modificació del topònim del municipi. En aquest sentit, el ple municipal del desembre passat va aprovar iniciar els tràmits del canvi de nom, després de la consulta popular del 23 de novembre en què es va imposar l'opció que el municipi passi a anomenar-se “Palamós i Sant Joan”: 897 vots a favor i 752 en contra. Ara, l'expedient es troba en exposició pública durant 30 dies i, un cop resoltes possibles al·legacions, haurà de tornar a passar pel ple. Després, el decret s'enviarà a la Generalitat per obtenir els informes de la Direcció General d'Administració Local i de l'Institut d'Estudis Catalans. Palamós i Sant Joan van ser municipis independents fins a l'annexió formalitzada el 1942, després que el 1940 Palamós iniciés els tràmits d'agregació del terme de Sant Joan, que havia estat municipi propi des del 1800. Segons l'expedient de l'època, el procés responia a les dificultats econòmiques de Sant Joan i al creixement de Palamós, que buscava expandir-se. Aleshores, Palamós tenia un terme de poc més d'1 km² i més de 5.000 habitants, mentre que Sant Joan comptava amb 12 km² i gairebé 1.500 habitants.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/baix-emporda/2026/03/04/ruta-termenal-recupera-les-fites-127530348.html>